

Postadress: Mäster Samuelsgatan 60, 111 21 Stockholm
Telefon: 08-700 13 00
E-post: registrator@arbetsgivarverket.se

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L7@regeringskansliet.se

Bättre migrationsrättsliga regler för forskare och studenter (Ds 2024:31)

Arbetsgivarverket besvarar remissen med utgångspunkt i ett statligt arbetsgivarpolitiskt perspektiv.

Förslagen i utredningen syftar till att förbättra de migrationsrättsliga förutsättningarna för utländska forskare, doktorander och seriösa studenter, samt att motverka missbruk av uppehållstillstånd för studier.

Arbetsgivarverket ställer sig positivt till förslag som underlättar för utländska forskare och doktorander att stanna i Sverige. För att svensk forskning och innovation ska hålla hög kvalitet och vara konkurrenskraftig på en global arena, är det viktigt att svenska lärosäten kan attrahera och behålla internationella talanger genom ett konkurrenskraftigt migrationsrättsligt regelverk.

5.2 Doktorander ska kunna beviljas uppehållstillstånd för forskning

Arbetsgivarverket delar utredningens bild av att reglerna för doktorander bör vara så förmånliga och konkurrenskraftiga som möjligt. Det är dock viktigt att ta i beaktande den förskjutning från studentperspektivet mot arbetstagarperspektivet som förslaget innebär för bland annat kollektivavtal och anställningar på statliga lärosäten.

6.2. Begränsning av möjligheterna att arbeta med uppehållstillstånd vid sidan av studier

Arbetsgivarverket tillstyrker förslag som syftar till att uppehållstillstånd inte missbrukas och används för andra syften, så som arbete. Samtidigt är det viktigt att studenter och doktorander ska ha möjlighet att även fortsatt kunna arbeta om det exempelvis finns en tydlig koppling mellan studier och arbete. Det är därför positivt att utredningen knyter ett sådant undantag till

Högskoleförordningen (1993:100) 5 kap. 2 § gällande doktoranders rätt till arbete kopplat till utbildning, forskning, konstnärlig forskning eller administration. Utredningen beskriver också att undantaget ska inkludera amanuenser och kliniska assistenter, vilket Arbetsgivarverket välkomnar.

Därtill är det angeläget att ta befintliga centrala kollektivavtal i beaktande när det gäller undantag. Kollektivavtalet för tidsbegränsad anställning som studentmedarbetare, syftar till att underlätta för studerande på universitets och högskolenivå att under terminerna få anställning inom det statliga avtalsområdet, parallellt med att studier bedrivs. Det är därför viktigt att de undantag som genomförs inte krockar med befintliga kollektivavtal.

Allmänt om säkerhetsperspektivet kopplat till kontroll av uppehållstillstånd

Utöver missbruk av uppehållstillstånd för studier till förmån för arbete vill Arbetsgivarverket lyfta säkerhetsvinster som kan komma av en stärkt kontroll av uppehållstillstånd och ett ökat informationsutbyte mellan myndigheter. Säkerhetspolisen har tidigare varnat för ett ökat hot från utländska underrättelsetjänster mot landets universitet och högskolor. Totalförsvarets Forskningsinstitut (FOI) har också pekat på att antalet kinesiska studenter på svenska lärosäten ökar, samtidigt som det finns uppgifter om att den kinesiska staten systematiskt placerar ut studenter på olika tekniska högskolor världen över.

I sammanhanget är det även värt att lyfta risker kopplat till forskning för dubbel användning. Att forskning som utvecklas för civila ändamål också kan användas för militära eller säkerhetsrelaterade syften, gör akademien till en potentiell målplats för underrättelseverksamhet och spionage.

Beslut i detta ärende fattas av generaldirektör Ann Follin. I den slutliga handläggningen deltog stabschef Anna-Karin Jansson, förhandlingschef Andreas Nyström, chefsjurist Hanna Schmidt, kommunikationschef Lars Andrén, chef för arbetsgivarutveckling, Åsa Krook och utredare Emelie Hägerström, föredragande.

Ann Follin

Emelie Hägerström

Detta beslut har fattats elektroniskt och saknar därför namnunderskrifter.